

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА В СИСТЕМІ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Оскільки діяльність митних органів здійснюється у зоні значного ризику, то дуже гостро постає необхідність забезпечення Державної митної служби України адекватними засобами протидії. Ускладнення оперативної обстановки під час здійснення митної експертизи, поява нових форм, методів та способів порушення митного законодавства і пов'язані з цим труднощі в роботі митників під час розв'язання питань, які знаходяться поза межами обов'язкових знань, викликали необхідність створення такого напрямку у митній системі України, як експертна діяльність [1]. Митний кодекс України визначає місце митної лабораторії у митній експертизі, підстави для залучення експерта у здійсненні митного контролю, правовий статус експерта, галузь застосування знань експерта тощо.

Митна експертиза є складовою процедури митного контролю та особливим видом наукових досліджень, які проводить уповноважена особа (експерт), яка має спеціальні знання та завдання посадової особи для отримання достовірного кваліфікованого незалежного та об'єктивного висновку, необхідного для прийняття рішень з проблемних чи спірних питань, що виникли у процесі реалізації митними органами своїх повноважень.

Під час здійснення митної експертизи вирішується комплекс завдань фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру. Митна експертиза відрізняється від інших видів експертної діяльності за такими ознаками: предмет, об'єкт, суб'єкт, завдання. Перед митними експертами ставлять завдання визначення виду, стану, призначення об'єкта митного контролю; класифікації товару за УКТЗЕД; визначення митної вартості; ідентифікації достовірності митних печаток і штампів та інших засобів митного забезпечення; визначення експлуатаційної та екологічної безпеки товарів; ідентифікації наркотичних і психотропних речовин; визначення країни походження; діагностика коштовностей, антикваріату, музейних цінностей [1].

Об'єктами митної експертизи є: 1) товари і предмети, що переміщуються через кордон, а також їх проби, відібрані для дослідження; 2) об'єкти контрабанди і порушення митних правил; 3) товаросупровідні документи (митні, нормативні, фінансові), що використовують при митному оформленні і контролі.

Слід також відзначити, що митні експертизи пов'язані з такими видами діяльності митних органів: 1) митне оформлення і митний контроль; 2) розслідування і розгляд справ про порушення і злочини в митній справі; 3) реалізація конфіскованих і обернених іншими способами у державну власність товарів [2].

Зауважимо, що митні експертизи також поділяються на товарознавчі, судові та оцінні, що також зумовлено напрямом діяльності митних органів.

Отже, розглянемо більш детально види експертиз та мету їх проведення: 1) ідентифікаційна – для визначення приналежності товару до однорідної групи товарів або до контрольованого переліку товарів, встановлення індивідуальних ознак товару, відповідності товару зазначеним якісним характеристикам і технічному опису; 2) хімічна – для визначення хімічного складу, кількісного співвідношення різних хімічних сполук, спрямованого на дослідження об'єкта; 3) технологічна – для визначення можливості надання товару митного режиму переробки на (поза) митній території України і під митним контролем; 4) сертифікаційна експертиза – для визначення якісних характеристик товару; 5) матеріалознавча – для визначення належності товару до конкретного класу речовин, виробів або матеріалів; 6) товарознавча вартісна експертиза – для визначення вартості товару на підставі його якісних показників, основних властивостей та факторів; 7) оцінна – для визначення споживчої вартості товарів; 8) екологічна експертиза – для визначення можливості ввезення/вивезення товару або надання товару конкретного митного режиму; 9) мінералогічна (геомінералогічна) – для визначення природи дорогоцінного каміння, категорії його якості і вартості; 10) криміналістична експертиза – для визначення автентичності митних та інших документів, що мають значення під час проведення митного контролю, цінних паперів, а також митних засобів ідентифікації; 11) мистецтвознавча – для визначення історичної, художньо-культурної, наукової значущості витворів мистецтва і предметів антикваріату [2].

Отже, розглянувши сутність, об'єкти, суб'єкти та види митної експертизи, можна виділити сферу перетину експертизи з бухгалтерським забезпеченням даної форми митного контролю, тобто документального контролю. Безпосередньо це стосується супровідних документів товарів і предметів, що переміщуються через кордон, та які використовуються при митному оформленні та при визначенні митної вартості.

Список використаних літературних джерел:

1. Експертиза в системі митного контролю. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%AF%D0%B3%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%A1.%D0%92/page23.html.
2. Експертиза та її види в системі митного контролю. URL: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/303663/mod_resource/content/2/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%202.pdf.